

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΑΡΧΕΙΟΥ - ΓΕΥΜΑΤΑ ΜΕ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ	2
1. Γεύμα με τον Λευί - Ο Τερματισμός της παλιάς Ζωής	3
2. Γεύμα με μια Αμαρτωλή - Αυτοί που αγάπησαν πολύ	5
3. Γεύμα με έναν Φαρισαίο - Το γεύμα των Υποκριτών	7
4. Γεύμα με τους Παρακατιανούς - Το μεγαλύτερο Δείπνο	9
5. Γεύμα για Δύο - Συνάντηση Αναζωπύρωσης	11
6. Γεύμα με τους Μαθητές - Τα Μυστικά του Μυστικού Δείπνου	13

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ «ΝΕΑ ΖΩΗ»

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΑΡΧΕΙΟΥ: ΓΕΥΜΑΤΑ ΜΕ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ

Εισηγητής: Χάρης Νταγκουνάκης

01. Γεύμα με τον Λευί

Ο Τερματισμός της παλιάς Ζωής

Ανάγνωσμα: Λουκάς 5:27-32

Ξέρουμε ότι το φαγητό είναι σπουδαίο για τη ζωή μας, όχι μόνο για την ανάπτυξή μας αλλά και γι' αυτό που συμβαίνει όταν παρατίθεται ένα γεύμα. Υπάρχουν διαφόρων ειδών γεύματα (οικογενειακά, εργασίας κλπ.) Το κάθε γεύμα έχει τη σημασία του. Στα Ευαγγέλια υπάρχουν τρεις τρόποι με τους οποίους οι ιεροί συγγραφείς ολοκληρώνουν τη φράση «Ο Υιός του ανθρώπου ήρθε στον κόσμο...»: 1. Για να διακονήσει (*οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι* – Μκ 10:45). 2. Για να ζητήσει και να σώσει τον χαμένο (*ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός* – Λκ 19:10). 3. Τρώγοντας και πίνοντας (*ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων* – Λκ 7:34). Στις δύο πρώτες περιπτώσεις βλέπουμε ποιο ήταν το έργο ήρθε να κάνει ο Ιησούς (να σώσει τον αμαρτωλό), ενώ στην τρίτη περίπτωση βλέπουμε έναν τρόπο με τον οποίο έκανε αυτό το έργο: τρώγοντας και πίνοντας – συνήθεια/μέθοδο που τη χρησιμοποίησε σαν ευκαιρία για να εξηγήσει τον ρόλο του στον κόσμο και όχι μόνο.

Στη Σειρά αυτή των βιβλικών μελετών μας θα δούμε 6 από τις πολλές περιπτώσεις όπου κάποιον ρόλο έπαιξαν ορισμένα γεύματα στη διακονία του Ιησού, και με ποιες ευκαιρίες αυτά δόθηκαν. Οι Ιουδαίοι την εποχή του Χριστού ίσως περίμεναν ότι ο Υιός του Ανθρώπου θα ερχόταν να υπερασπιστεί τους αδύναμους και να κατατροπώσει τους εχθρούς του Ισραήλ. Αυτό θα το δέχονταν. Ίσως και να τον φαντάζονταν ότι θα ερχόταν με δόξα και δύναμη. Ποτέ όμως δεν θα τον φαντάζονταν ότι θα έρθει «τρώγοντας και πίνοντας»! Χαρακτηριστικό είναι ότι ο Λουκάς δεν εννοεί πως ο Χριστός απλά έτρωγε και έπινε για τη συντήρησή του. Δεν θα προκαλούσε κάτι τέτοιο. Αναφέρει πως ο ίδιος ο Ιησούς έλεγε στους εχθρούς του: «Ήρθε ο Υιός του Ανθρώπου, που τρώει και πίνει, και λέτε “φαγάς και οινοπότης είν' αυτός...”» (7:34), εννοώντας τα μεγάλα συμπόσια. Μπορούμε να πούμε πως η εικόνα που έδινε ο Κύριος ήταν ενός γλεντζέ, και μάλιστα παρέα με αμαρτωλούς και τελώνες –κάτι ακόμα και σήμερα για πολλούς ευσεβείς απαράδεκτο. Όμως, είτε δίδασκε είτε έκανε ευαγγελισμό είτε συγχωρούσε κάποιον αμαρτωλό, συχνά ο Ιησούς το έκανε γύρω από ένα τραπέζι. Έτσι τον παρουσιάζει ο Ευαγγελιστής Λουκάς: είτε να πηγαίνει σ' ένα γεύμα είτε να φεύγει από ένα γεύμα είτε να παρακάθεται σ' ένα γεύμα. Το Κατά Λουκάν Ευαγγέλιο στο μεγαλύτερο μέρος του (κεφ. 12 και μετά) αρθρώνεται γύρω από μια μεγάλη πορεία προς τον σταυρό, όπου λαμβάνουν χώρα πολλά γεγονότα και διδασκαλίες του Κυρίου. Και διάφορα γεύματα, με κορυφαίο αυτό του Τελευταίου Δείπνου στο ανώγειο. Για τον λόγο αυτό θεωρούμε πως θα ήταν χρήσιμο να μελετήσουμε τέτοιες περιπτώσεις και να δούμε τι έχουν να πουν σ' εμάς σήμερα τους χριστιανούς του 21^{ου} αιώνα.

Στο σημερινό θέμα μας «Γεύμα με τον Λευί – Ο Τερματισμός της παλιάς Ζωής», διακρίνουμε 4 «πυλώνες» που μας διδάσκουν μαθήματα για την πνευματική ζωή σήμερα.

1. Ο Οικοδεσπότης (Λευί - Ματθαίος).

Ο Λευί ήταν τελώνης, ένας δηλαδή που μάζευε τους φόρους για τους ρωμαίους κατακτητές κατακλύβοντας τον ίδιο του τον λαό. Εκείνη την εποχή, όπως και πάντα, υπήρχαν άμεσοι και έμμεσοι φόροι. Οι **άμεσοι** φόροι περιλάμβαναν από τη μια τον *έγγειο* φόρο (της γης) που έπληττε όλους τους παραγωγούς και ιδιαίτερα τους κτηματίες, πληρωνόταν σε είδος κι έφτανε 20-25% ανάλογα με τις εκτιμήσεις. Από την άλλη περιλάμβαναν τον *κεφαλικό* φόρο, ίσως ανάλογα με την περιουσιακή κατάσταση του καθενός (αυτός για τον οποίο ρώτησαν τον Ιησού οι Φαρισαίοι –Μτ 22:17). Οι **έμμεσοι** φόροι ήταν κάτι ανάλογο με τα δικά μας τελωνειακά και δημοτικά τέλη. Τους εισέπρατταν με ειδικά «τελώνια» που τα έστηναν πάνω σε γέφυρες, σε περάσματα, σε διασταυρώσεις μεγάλων δρόμων, στις εισόδους των πόλεων ή στις αγορές. Ο Ματθαίος ήταν ένας τέτοιος απλός φοροεισπράκτορας που είχε στήσει το δικό του «τελώνιον» στην Καπερναούμ, κι ο Ιησούς τον βρήκε καθώς «έβγαινε» από την πόλη. Οι «αρχιτελώνες» αγόραζαν από τους κατακτητές τους φόρους μιας περιοχής με 5ετές συμβόλαιο, και είχαν στην επίβλεψη τους διάφορους απλούς τελώνες, φοροεισπράκτορες, που τους έστελναν να μαζεύουν τους φόρους. Αρχιτελώνης ήταν ο Ζακχαίος (μεγάλος *Mokkhe's*) ενώ ο Λευί ήταν απλός φοροεισπράκτορας (μικρός *Mokkhe's* - ίσως είχε και βοηθούς-μπράβους, που εκβίαζαν τους φορολογούμενους). Το όνομα του *Λευί* σημαίνει ότι καταγόταν από τη φυλή Λευί, όπου συνήθως οι γονείς προόριζαν τα παιδιά τους για λευίτες στον ναό. Αυτός, ωστόσο, είχε

απομακρυνθεί απ' αυτόν τον ιερό προορισμό και είχε γίνει τελώνης. Ζητούσε φόρους από τον λαό ενώ ο Κύριος ζητούσε τον ίδιο. Πέρασε από μπροστά του και τον κάλεσε να τον ακολουθήσει. Μια μεγάλη αλήθεια εδώ είναι ότι όπου κι αν έχουμε στραφεί στη ζωή, ό,τι κι αν επιδιώκουμε, ο Κύριος κάποτε θα περάσει από μπροστά μας και θα μας καλέσει να τον ακολουθήσουμε. Είτε να μας βγάλει από τον δρόμο της αμαρτίας και να μας φέρει στον δικό του δρόμο είτε για να μας βγάλει από τον δρόμο της ανεμελιάς ή της αδιαφορίας και να μας βάλει στο έργο του. Σκεφτείτε πως ο Λευί ήταν ο Ματθαίος ο πρώτος Ευαγγελιστής της Καινής Διαθήκης! Το ερώτημα είναι αν εμείς ανταποκρινόμαστε στην πρόσκλησή του Χριστού. Να τα αφήσουμε όλα και να τον ακολουθήσουμε.

2. Το Γεύμα με τον Ιησού.

Εκείνη την εποχή ήταν μεγάλη η αξία εκείνων των γευμάτων. Διαβάζουμε πως ο Λευί έκανε μεγάλο τραπέζι (*δοχὴν μεγάλην*) στον Ιησού και στους μαθητές του. Το γεύμα με τον Ιησού που διοργάνωσε ο Λευί ήταν ένα αρκετά επίσημο δείπνο με λίστα καλεσμένων. Οι καλεσμένοι ξάπλωναν σε ανάκλιτρα γύρω από το τραπέζι. Ξεκινούσαν με γεύμα μόνο για άντρες, που εξελισσόταν σε συμπόσιο, γενική οιοποσία, και ξεκινούσε μια συζήτηση γύρω από ένα θέμα, που την καθοδηγεί ο τιμώμενος καλεσμένος. Αργότερα επιτρεπόταν η είσοδος και γυναικών, συνήθως ελευθερίων ηθών, και γι' αυτό οι Φαρισαίοι εξανέστησαν που ένας ραβί, ο Ιησούς, πήγαινε σε τέτοια συμπόσια με αμαρτωλούς και τελώνες. Σ' αυτό το γεύμα του Λευί με τον Ιησού ήταν μαζεμένοι αρχιτελώνες, τελώνες, μπράβοι-εκβιαστές που εισέπρατταν τους φόρους, έμποροι, τοκογλύφοι, όλα τα κατακάθια εκείνης της κοινωνίας, το περιβάλλον του Λευί, κι ανάμεσά τους ο Ιησούς και οι μαθητές! Κι αν το δούμε σαν μια εικόνα κανένας δεν εξαιρείται από τη συντροφιά του Ιησού. Κανένας δεν αποκλείεται από τη συζήτηση μαζί του. Οι ερμηνευτές συμπεραίνουν ότι αυτό το δείπνο το έκανε ο Λευί για τρεις λόγους: Ήθελε να τιμήσει τον Κύριο, Να δώσει δημόσια μαρτυρία για τη νέα του πίστη, και Να συστήσει τους φίλους του στον Ιησού. Ο Κύριος είπε ότι προσφέροντας φαγητό σε φτωχούς και αναγκασμένους είναι σαν να το προσφέρουμε στον ίδιο. Μια πολύ καλή ευκαιρία, εξάλλου, είναι να χρησιμοποιήσουμε ένα κοινό τραπέζι για να δημοσιοποιήσουμε την πίστη μας στον Χριστό. Κι επίσης είναι μια καλή ευκαιρία να πούμε και στους άλλους ποιος είναι ο Ιησούς για μας. Έτσι, ο Κύριος εκμεταλλεύτηκε όλες αυτές τις ευκαιρίες που του δίνονταν για να διευθύνει τη συζήτηση στη βασιλεία του Θεού, ως το τιμώμενο πρόσωπο, όπως είδαμε.

3. Η Αντίδραση των Φαρισαίων.

Στο εδ. 30 διαβάζουμε ότι οι πανταχού παρόντες Φαρισαίοι και οι γραμματείς που ανήκαν στο κόμμα τους άρχισαν να εξανίστανται και να ελέγχουν δημόσια τη συμπεριφορά του Ιησού. Η δική τους συμπεριφορά, ωστόσο, ήταν άκρως υποκριτική, γιατί διαβάζουμε ότι στο ίδιο συμπόσιο παρακάθονταν και αυτοί, με τους ίδιους συνδαιτυμόνες –τους τελώνες και τους αμαρτωλούς! Κι ενώ ο Ιησούς είχε στόχο να σώσει τον κάθε χαμένο, εκείνοι τους περιφρονούσαν. Ο Λευί είχε ήδη αλλάξει ζωή και είχε κάνει μια καινούργια αρχή, τερματίζοντας την παλιά του ζωή. Άφησε την παλιά ζωή κι ακολούθησε τον Ιησού, κάτι που δεν έκαναν οι επικριτές του Χριστού, και εξακολουθούσαν να ζουν μέσα στην υποκρισία τους. Πόσες φορές δεν πέφτουμε κι εμείς στην ίδια παγίδα! Επικρίνουμε συμπεριφορές και καταστάσεις στην εκκλησία του Χριστού, ενώ ο Κύριος αφήνει ανοιχτούς τους δρόμους για όσους τον ζητούν. Είναι ανάγκη να δούμε τις ψυχές γύρω μας και τους αδελφούς στην εκκλησία όπως τους βλέπει ο Χριστός. Σαν ανθρώπους που έχουν ανάγκη σωτηρίας ή σαν ανθρώπους που μπορούν να υπηρετήσουν τον Θεό εάν στραφούν σ' αυτόν –και να τους βοηθήσουμε να το κάνουν. Τέλος, βλέπουμε ποια ήταν:

4. Η Απάντηση του Ιησού.

Είναι μεγαλειώδης! Ο Κύριος χρησιμοποίησε τρία όπλα: Την εικόνα του γιατρού με τους ασθενείς. Τον γραπτό λόγο του Θεού. Το πνευματικό κύρος. Χρησιμοποίησε την εικόνα του γιατρού. Κανένας δεν πηγαίνει στον γιατρό για να ισχυριστεί πως είναι καλά. Στον γιατρό πηγαίνεις για να εκθέσεις το πρόβλημα υγείας που έχεις και να θεραπευτείς. Ο υποκριτής θρησκευόμενος (Φαρισαίος τότε - χριστιανός σήμερα), δεν μπορεί να δει τους ανθρώπους σαν ασθενείς που έχουν ανάγκη τον Χριστό. Στο παράλληλο του Ματθαίου (9:9-13) διαβάζουμε πως ο Ιησούς τους παρέπεμψε στη Γραφή (Ωσηέ 6:6) που την ήξεραν καλά οι επικριτές του αλλά δεν την εφάρμοζαν στον εαυτό τους. «Να πάτε να μάθετε...» τους επίπληξε, αυτούς που ερμήνευαν τον νόμο και τα ιερά κείμενα. Είχαν ανάγκη να μάθουν τι σήμαινε (ολόκληρο): «Την αγάπη σας θέλω κι όχι θυσίες· να με αναγνωρίσετε για Θεό σας, παρά να μου προσφέρετε ολοκαυτώματα». Εύκολα μπορούμε να δούμε εδώ τον σημερινό υποκριτή χριστιανό. Από τη μια τρέχουμε να λατρεύσουμε τον Θεό, να τρέξουμε στις διακονίες, να θυσιάσουμε και να θυσιαστούμε αλλά δεν έχουμε καμιά διάθεση να αγαπήσουμε τον Θεό όπως εκείνος θέλει: με υπακοή. Ο Λευί αγάπησε ειλικρινά τον Χριστό και τα άφησε όλα και τον ακολούθησε. Το έκανε δημόσια, ενάντια ακόμα και στους πιο σκληρούς επικριτές, τους Φαρισαίους.

02. Γεύμα με μια Αμαρτωλή

Αυτοί που αγάπησαν πολύ

Ανάγνωσμα: Λουκάς 7:33-50

ΣΤΟ έβδομο κεφάλαιο του Ευαγγελίου του ο Λουκάς μάς μεταφέρει από τη φασαρία του δρόμου με τα θαύματα και τις αντεγκλήσεις του Ιησού με τους Φαρισαίους, σ' ένα άλλο σκηνικό, ένα μεγάλο δείπνο, όπου συνέβησαν πολλά. Λίγο πριν, μας αναφέρονται 3 θαύματα του Ιησού: (1) Η θεραπεία του δούλου του εκατόνταρχου (7:1)· (2) Η ανάσταση του γιου της χήρας της Ναΐν (7:11)· (3) Η συγχώρηση μιας αμαρτωλής (7:48). Με το τελευταίο να είναι το μεγαλύτερο θαύμα, αφού αφορά την ανάσταση της ψυχής αυτής της γυναίκας. Ο μεγάλος ερμηνευτής και συγγραφέας Warren Wiersbe έλεγε πως αυτό το γεύμα με την αμαρτωλή γυναίκα: αντιμετώπισε μια μεγάλη ανάγκη, είχε τα μεγαλύτερα δυνατά αποτελέσματα και στοίχισε στη γυναίκα το ακριβότερο τίμημα.

Τα δύο κεντρικά πρόσωπα της ιστορίας ήταν από τη μια μεριά ο Σίμων, ο αυτοδικαιωνόμενος θρησκευτικός ηγέτης της εποχής (Φαρισαίος) και αυτή η αμαρτωλή γυναίκα με την αξεπέραστη αφοσίωση στον Χριστό. Πουθενά στη Βίβλο δεν βλέπουμε σαφέστερα τη διαφορά ανάμεσα σε έναν ηγέτη με μεγάλη θρησκευτικότητα, και σε ένα γνήσιο παιδί του Θεού που λατρεύει τον Χριστό. Και πρώτα απ' όλα βλέπουμε:

1. Το σκηνικό της ιστορίας (7:36).

Λίγο παραπάνω διαβάζουμε ότι μετά και την ανάσταση του γιου της χήρας της Ναΐν ότι: Όλους τους κυρίεψε δέος και δόξαζαν τον Θεό: «Μεγάλος προφήτης», έλεγαν, «εμφανίστηκε ανάμεσά μας!» και: «Ο Θεός ήρθε να σώσει το λαό του!» Έτσι, διαδόθηκε αυτή η φήμη για τον Ιησού σ' ολόκληρη την Ιουδαία και στα περικόχια (Λκ 7:16-17). Ο προφήτης αυτός, όμως, πολύ λίγα κοινά είχε με τους θρησκευτικούς ηγέτες του λαού, γιατί «έκανε παρέα και έτρωγε κι έπινε μαζί με τελώνες και αμαρτωλούς» (Λκ 7:34). Ο Χριστός όχι μόνο δεν τους υπολόγιζε αλλά τους επιτέθηκε πολλές φορές για την υποκρισία τους και τον νομικισμό τους (Λκ 7:30). Επομένως, όλοι αυτοί οι καθωσπρέπει θρησκευτικοί άρχοντες που περιφρονούσαν όσους δεν τους ακολουθούσαν, μοιραία θα έρχονταν σε μεγάλη σύγκρουση με τον Χριστό. Η σημερινή ιστορία του συγκεκριμένου γεύματος με τον Ιησού ήταν η πρώτη αψιμαχία, θα λέγαμε, πριν τη μεγάλη, ανοιχτή σύρραξη εναντίον τους. Για το συγκεκριμένο περιστατικό υπάρχουν μερικά πράγματα που δεν ξέρουμε με βεβαιότητα: Ποιος ήταν αυτός ο Σίμων που κάλεσε τον Ιησού σε γεύμα; Το όνομά του ήταν κοινότυπο στην Καινή Διαθήκη, και δεν έχουμε καμιά απόδειξη πως ήταν ο Σίμων ο Λεπρός της Βηθανίας, όπου εκεί μια άλλη γυναίκα άλειψε τα πόδια του Ιησού με μύρο (Μτ 26:6-7). Επίσης δεν ξέρουμε ποιος ο λόγος που κάλεσε τον Ιησού στο σπίτι του. Η ιστορία δείχνει ότι δεν τον πολυσυμπαθούσε! Πρέπει να ξέρουμε ότι η φιλοξενία εκείνη την εποχή στην Παλαιστίνη ήταν μια σωστή ιεροτελεστία. Περιλάμβανε: Υποδοχή στην είσοδο από τον ίδιο τον οικοδεσπότη και δημόσιο ασπασμό προς τον καλεσμένο· πλύσιμο ποδιών. Ένας δούλος έφερνε μια λεκάνη δροσερό νερό και του έπλενε τα πόδια από τη σκόνη του δρόμου και την κούραση της οδοιπορίας. Τέλος, το Χρίσμα. Του άλειψε το κεφάλι με αρωματικό λάδι, σαν δείγμα χαράς (Ησ 61:3) που ερχόταν στο σπίτι του ο καλεσμένος. Τίποτε απ' αυτά δεν προσφέρθηκε στον καλεσμένο Ιησού (Λκ 7:44-45). Στην ομήγυρη των καλεσμένων, τώρα, φαντάζεται κανείς την αμηχανία όλων, όταν ήταν παρών κι ένας ραβί. Ή τη σύγχυσή τους, όταν ο Σίμων σνομπάρισε τον Ιησού και τον αντιμετώπισε σαν έναν παρείσακτο. Γιατί τότε τον είχε καλέσει; Περίεργο. Γιατί τον επέκρινε και τον εξέθετε σαν ψευδοπροφήτη; Μήπως για να ικανοποιήσει τη ματαιοδοξία του ότι είχε καλέσει έναν λαοπρόβλητο διδάσκαλο σπίτι του; Η αλήθεια είναι ότι δεν ξέρουμε... Όπως είναι ήδη γνωστό, οι καλεσμένοι κάθονταν ανακεκλιμένοι πάνω σε μεγάλα μαξιλάρια, με τα πόδια τους προς τα πίσω. Κατά ένα περίεργο έθιμο, γύρω από τους ανακεκλιμένους υπήρχαν επίσης μαξιλάρια όπου κάθονταν όσοι ήθελαν να παρακολουθήσουν τις συζητήσεις ή τη διδασκαλία των ραβί. Όπως έχουμε ξαναπεί, τη συζήτηση διέυθυνε το τιμώμενο πρόσωπο –εν προκειμένω ο Ιησούς. Επομένως έχουμε έναν αυτοδικαιωνόμενο κόσμο, όπου όλοι ένιωθαν πολύ καλοί και ηθικοί για να κάνουν παρέα με τους αμαρτωλούς κι από την άλλη, ίσως και γύρω γύρω από το κανονικό τραπέζι, τους παρακαθήμενους που ούτε να τους βλέπουν δεν ήθελαν οι πρώτοι... Μια εικόνα για μας σήμερα: πόσο ανεχόμαστε δίπλα μας κάποιον που δεν τον θεωρούμε τόσο πνευματικό όσο τον εαυτό μας ή τη στενή παρέα μας; Πόσο βλέπουμε τον άλλο, που ενδεχομένως κουβαλάει μια αμαρτία ή ένα αμαρτωλό παρελθόν πάνω του, όπως τον βλέπει ο Ιησούς; Το δεύτερο που παρατηρούμε είναι:

2. Η συγκινητική Θυσία (7:37-38).

Πίσω από τους καλεσμένους στο επίσημο τραπέζι, καθόταν μια αμαρτωλή. Πολλοί υποθέτουν ότι ήταν η πόρνη της πόλης (ποιας; Δεν ξέρουμε). Φαντάζεστε το σούσουρο, όταν θα την είδαν να μπαίνει κι αυτή στο σπίτι. «Ποια είναι αυτή; τι θέλει εδώ; πώς μπαίνει έτσι με ξέπλεκα μαλλιά; πώς τολμάει να δείξει το πρόσωπό της;» κλπ. κλπ. Όλα δείχνουν ότι η γυναίκα αυτή μπήκε στο σπίτι όντας συγχωρημένη. Η αγάπη πρώτα απ' όλα που έδειξε στον Ιησού πηγάζει μόνο από μια συγχωρημένη καρδιά: Ο Χριστός μιλάει στην παραβολή του για δύο που τους έχουν ήδη χαριστεί τα χρέη (7:42). Εξάλλου, το ρήμα (στο πρωτότυπο κείμενο) είναι στον παρακείμενο (*Ἀφέωνται σου αἱ ἁμαρτίαι*). Η γυναίκα δεν πρόσφερε το πολύτιμο μύρο για να σωθεί. Το πρόσφερε από ευγνωμοσύνη, επειδή είχε σωθεί. Εικάζεται ότι είχε έρθει στον Χριστό για συγχώρηση όταν ο Κύριος προσκαλούσε τα πλήθη να πάνε σ' αυτόν, όσοι ήταν κουρασμένοι και φορτωμένοι κι εκείνος θα τους ξεκούραζε (Μτ 11:28-30). Έτσι, η γυναίκα αυτή, καθώς είχε λάβει τη συγχώρηση των πολλών αμαρτιών της, ένιωσε την ανάγκη να την εκδηλώσει με μια προσφορά. Δεν την ένοιαζε τι σκέφτονταν οι άλλοι γι' αυτήν, την ένοιαζε πώς την έβλεπε ο Ιησούς. Και δεν ντράπηκε να διαδηλώσει την αγάπη της μπροστά σε όλους, κόντρα στις υποκριτικές συνήθειες της εποχής. Αν είσαι βέβαιος ότι ο Χριστός σε έχει συγχωρήσει, μη φοβάσαι κανένα. Μην ντρέπεσαι για το συγχωρημένο παρελθόν σου. Ο διάβολος θα σου θυμίζει το παρελθόν για να σε καταθλίψει. Ο Χριστός έρχεται και σε πιάνει από το χέρι, σε σηκώνει και σου δίνει την ικανότητα να περπατήσεις μαζί του πάνω στα νερά. Το τρίτο που βλέπουμε στην ιστορία μας είναι:

3. Ο Σαρκασμός του αυτοδικαιωνόμενου (7:39).

Κάποτε ένας πήγε σε μια εκκλησία κι όλο εκδηλωνόταν με επιφωνήματα «αμήν!» «δόξα στον Κύριο!» κλπ. Ένας διάκονος πήγε και κάθισε δίπλα του και με τρόπο τού ζήτησε να ηρεμήσει. Ο άνθρωπος του εξήγησε: «Δεν μπορώ να ηρεμήσω. Έχω λίγο καιρό που γνώρισα τον Χριστό, δεν μπορώ να συγκρατηθώ». Κι ο διάκονος του απάντησε: «Ωραία, δεν γνώρισες σ' αυτή την εκκλησία τον Χριστό, οπότε ηρέμησε, σε παρακαλώ...» Οι θρησκευόμενοι δεν μπορούν να καταλάβουν πώς νιώθει ένας που ειλικρινά επιστρέφει στον Χριστό. Ο Σίμων έβραζε μέσα του. Δεν είπε τίποτε αλλά με τον νου του καταδίκασε τον Ιησού: «Σιγά μην είναι αυτός ο τύπος προφήτης...» Η φράση που χρησιμοποιεί το κείμενο είναι *Οὗτος εἶ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἄν...* και θεωρείται πολύ περιφρονητική κι απαξιωτική για τον ραβί. Οι θρησκευόμενοι έχουν λάθος άποψη για τη θρησκεία. Τη θεωρούν μέσον για να πλησιάσουν τον Θεό, ενώ ο Θεός τη θεωρεί μέσον για να πλησιάσει ένας που γνωρίζει τον Χριστό, ένας χριστιανός, τον άνθρωπο: «Θρησκεία καθαρή κι αμόλυντη για τον Θεό και Πατέρα είναι αυτή: Να συμπαραστέκεστε στα ορφανά και στις χήρες όταν υποφέρουν, και να διατηρείτε αγνό τον εαυτό σας από την επιρροή του αμαρτωλού κόσμου» (1ακ 1:27). Η εκκλησία δεν είναι μουσείο αγίων αλλά νοσοκομείο για αμαρτωλούς. Δεν είναι χώρος για να προβάλλονται οι ευσεβείς αλλά νοσοκομείο για να θεραπεύονται οι αμαρτωλοί. Ένα τελευταίο που παρατηρούμε είναι:

4. Η Διδαχή του Ιησού (7:40-50).

Ο ι. Αυγουστίνος έλεγε γι' αυτή την ιστορία ότι «Ο Ιησούς άκουσε τη σκέψη του Σίμωνα». Ο Κύριος, ο μεγάλος ραβί, έκανε ένα μικρό κήρυγμα στον Σίμωνα τότε – και σ' εμάς σήμερα, μιας και όλοι κρύβουμε έναν μικρό Σίμωνα μέσα μας. Είπε την όμορφη παραβολή με τους δύο οφειλότες: εκείνον που αγάπησε λίγο κι εκείνον που αγάπησε πολύ. Ο Χριστός με το δικαίωμα του Υιού του Θεού δήλωσε δημόσια ότι οι αμαρτίες της γυναίκας εκείνης είχαν ήδη συγχωρηθεί (εδ. 40-50). Και στη συνέχεια, αποκάλυψε το νόημα του γνήσιου χριστιανού: είναι εκείνος που του συγχωρήθηκαν πολλά και αγαπάει πολύ. Σήμερα οι άνθρωποι μιλούν για την αγάπη του Θεού, αλλά τι εννοεί η Βίβλος όταν μιλάει για την αγάπη του Θεού: τη συγχώρηση της αμαρτίας εν Χριστώ. Η αγάπη του Θεού εκφράζεται διαχρονικά όχι με την όμορφη Δημιουργία ή με τα αγαθά που δίνει ο Θεός στον άνθρωπο (τη φύση, το οξυγόνο, το νερό, την υγεία, τα χρήματα, τις εποχές της καρποφορίας και της γονιμότητας κλπ.) Όλα αυτά ίσως τα αναγνώριζαν και τα ήξεραν ακόμα και οι ειδωλολάτρες Αθηναίοι, όταν τους τα εξέθετε ο Παύλος στην ομιλία του στον Άρειο Πάγο. Εκείνο που πρέπει να μάθουν οι άνθρωποι είναι ότι η υπέρτατη εκδήλωση της αγάπης του Θεού είναι ο σταυρός και η άφεση του χρέους που χάρισε στον άνθρωπο ο Θεός. Κι αυτό ο Σίμων, ο Φαρισαίος δεν το ήξερε. Ούτε ο σημερινός θρησκευόμενος χριστιανός το ξέρει. Μέσα μας κυριαρχεί το αίσθημα της απόδοσης δικαιοσύνης, της τιμωρίας του παραβάτη και όχι της συγχώρησης και της αγάπης. Συγχωρώ δεν σημαίνει ανέχομαι την αμαρτία αλλά επικεντρώνω στον άνθρωπο. Από την άλλη, ο συγχωρημένος είναι γεμάτος αισθήματα ευγνωμοσύνης για τη σωτηρία του. «Αυτό είναι κάτι που δεν μπορούν να κάνουν οι ψυχίατροι. Ίσως προσπαθούν να εξηγήσουν το κόμπλεξ της ενοχής αλλά δεν μπορούν ποτέ να δώσουν τη χαρά και την ειρήνη της συγχώρησης που δίνει ο Χριστός».

03. Γεύμα με έναν Φαρισαίο

Το Γεύμα των Υποκριτών

Ανάγνωσμα: Λουκάς 11:37-54

ΣΗΜΕΡΑ βρισκόμαστε σε άλλο ένα μεγαλόπρεπο αρχοντικό, ενός μεγαλόσχημου Φαρισαίου, που δεν μας αναφέρεται το όνομά του. Το γεύμα εδώ είναι μεσημεριανό, και μας κάνει εντύπωση πώς ένας Ιουδαίος είχε την οικονομική ευχέρεια στη μέση της ημέρας, το μεσημέρι, αντί να βρίσκεται στα χωράφια όπως συνηθιζόταν, να παραθέτει γεύματα! Άρα το συμπέρασμα είναι πως ο άνθρωπος αυτός ήταν πλούσιος κι επιφανής. Μετά από ένα κοπιαστικό πρωί, ο Ιησούς κάθεται στο τραπέζι, προσκεκλημένος του Φαρισαίου. Και στο ανάγνωσμά μας, το κύριο θέμα είναι ότι η χριστιανική ζωή είναι εσωτερική υπόθεση και διεργασία και όχι εξωτερικοί τύποι.

Υπήρχαν συγκεκριμένοι τρόποι στην Παλαιά Οικονομία για να δείξει κανείς ότι ανήκει στον ξεχωριστό λαό του Θεού: Η τήρηση του Σαββάτου, η διάκριση των τροφών σε καθαρές και ακάθαρτες, και η τήρηση της περιτομής. Στη Νέα Οικονομία όλα αυτά αντικαθίστανται με άλλα, *εσωτερικά* σημάδια, που δείχνουν ότι κάποιος ανήκει στον νέο λαό του Θεού, την Εκκλησία του, ακριβώς επειδή η χριστιανική ζωή είναι εσωτερική υπόθεση και διεργασία του Αγίου Πνεύματος που κατοικεί μέσα μας. Έτσι, ο Κύριος χτυπάει την υποκρισία που τόσο εύκολα πολλές φορές πάει χέρι-χέρι με την τήρηση εξωτερικών τύπων. Ο Χριστός μάς δείχνει την ανάγκη ενός καθαρισμού του εσωτερικού μας ανθρώπου, και απ' αυτόν τον καθαρό εσωτερικά άνθρωπο θα εκπηγάσει η καθαρή ζωή. Καθώς ο Ιησούς εμφανίζεται στο γεύμα, ο Φαρισαίος συγκλονίζεται που ο Ιησούς δεν κάνει τις εξωτερικές τελετουργίες του πλουσίματος πριν από το γεύμα, όπως θα έπρεπε να κάνει ένας καλός Ιουδαίος. Ο νόμος, και συγκεκριμένα το Ταλμούδ (όχι ο Νόμος του Μωυσή), όριζε ότι, προτού ένας καθίσει να φάει, έπρεπε να πλένει τα χέρια του μ' έναν συγκεκριμένο τρόπο, κάτι που έπρεπε να επαναλαμβάνεται και ανάμεσα στα πιάτα στο ίδιο γεύμα.

[Το Ταλμούδ (εβρ. תלמוד 'talmūd') είναι το βασικό εξωβιβλικό κείμενο του ραβινικού Ιουδαϊσμού και αποτελεί την κύρια πηγή του σύγχρονου εβραϊκού θρησκευτικού νόμου, της χαλακά (*halakha*), καθώς και της εβραϊκής θεολογίας. Στα εβραϊκά σημαίνει «διδασκαλία» ή «μελέτη». Ως τη σύγχρονη εποχή, σε όλες σχεδόν τις εβραϊκές κοινότητες το Ταλμούδ υπήρξε κέντρο της εβραϊκής ζωής και θεμελιώδες στοιχείο της εβραϊκής σκέψης· συνήθως θεωρείτο οδηγός για την καθημερινή ζωή των απανταχού Εβραίων –πηγή: *Internet*].

Υπήρχαν μεγάλες πέτρινες στάμνες με νερό ειδικά γι' αυτό τον σκοπό. Το ποσό του νερού για κάθε πλύση έπρεπε να χωράει σε ενάμισο σόφλι αυγού. Πρώτα έπρεπε να χυθεί το νερό στα χέρια ξεκινώντας από τις άκρες των δακτύλων και τρέχοντας μέχρι τον καρπό. Στη συνέχεια, η παλάμη κάθε χεριού έπρεπε να καθαριστεί τρίβοντας τη γροθιά του ενός στο άλλο. Τέλος, έπρεπε και πάλι να χυθεί νερό στο χέρι, αυτή τη φορά να ξεκινά από τον καρπό και να τρέχει μέχρι τις άκρες των δακτύλων. Για τον Φαρισαίο, το να παραλείψει την παραμικρή λεπτομέρεια ήταν αμαρτία. Το ερώτημα είναι: γιατί ο Ιησούς δεν έπλυνε τα χέρια του προτού καθίσει στο τραπέζι; Μήπως το ξέχασε; μήπως το έκανε επίτηδες; τόσο βρομιάρης ήταν; Μάλλον, ήξερε τι αντίδραση θα ξεσήκωνε αυτή η πράξη του και ήθελε να πιαστεί απ' αυτή την αντίδραση για να τους δείξει τι πίστευε γι' αυτούς. Έτσι, πήρε ένα ποτήρι (όχι όπως τα δικά μας σήμερα – ήταν μια κούπα), το σήκωσε ψηλά, και έδειξε σε όλους ότι αυτό που του ζητούσε ο Φαρισαίος να κάνει, ήταν να πλένει την κούπα μόνο από την έξω μεριά και ν' αφήσει το μέσα άπλυτο. Ο καθαρισμός του εξωτερικού είναι η τήρηση του νόμου, ειδικά των «ορατών» τμημάτων του, ενώ αυτό που μας προσφέρει ο Ιησούς είναι Χάρη που καθαρίζει το εσωτερικό του ανθρώπου μόνιμα. Πολλοί χριστιανοί κάνουμε το ίδιο και σήμερα, και το μήνυμα του Ιησού στο σπίτι εκείνου του Φαρισαίου αφορά κι εμάς σήμερα. Έτσι, ο Κύριος αρχίζει με έξι αφορισμούς, θα τους λέγαμε, κάτι αντίθετο των Μακαρισμών, να ελέγχει τους Φαρισαίους αλλά και όσους ακολουθούν την ίδια υποκριτική τακτική:

1. Αλίμονό σας – Κοροϊδεύετε τον κόσμο (11:42)!

Οι σινηθώς πλούσιοι Φαρισαίοι κοροϊδεύαν τον κόσμο. Δίνοντας το δέκατο δεν τους στοίχιζε τίποτε, και έκαναν και επίδειξη. Ο Λουκάς καταγράφει αυτή τη διδασκαλία του Χριστού απευθυνόμενος στην πρώτη εκκλησία, για να δείξει ότι κάτι ανάλογο μπορεί να συμβαίνει και με τους χριστιανούς. Το χρήμα δείχνει πού είναι η καρδιά μας και σε τι κατάσταση βρίσκεται η καρδιά μας ενώπιον του Θεού. Η Χάρη του Θεού μας κάνει γενναιόδωρους και μας ωθεί να φροντίζουμε τους άλλους, όχι να κάνουμε επίδειξη καθησυχάζοντας και τη συνείδησή μας!

2. Αλίμονό σας – Απαξιώνετε τον κόσμο (11:43)!

Σας αρέσουν οι Πρωτοκαθεδρίες! Στην τοπική συναγωγή οι μπροστινές θέσεις ήταν οι καλύτερες. Γιατί; Έβλεπαν και άκουγαν καλύτερα τη διαδικασία της λατρείας. Ήταν οι πρώτοι που θα πήγαιναν να χαιρετήσουν τον ραβίνο. Θα

τους έβλεπαν όλοι ότι κάθονταν στις πρώτες θέσεις. Οι Φαρισαίοι δεν πήγαιναν στη συναγωγή για να λατρεύσουν τον Θεό ή ν' ακούσουν τον λόγο του αλλά για να προβάλουν τον εαυτό τους –όπως πήγαιναν και στην αγορά! Επιδίωκαν την Αναγνωρισιμότητα, την Αποδοχή, την Ανωτερότητα. Επομένως δεν ερμήνευαν σωστά τις Γραφές. Οι αντιλήψεις και οι προκαταλήψεις τους δεν τους άφηναν να «ορθοτομήσουν» τον Λόγο του Θεού.

3. Αλίμονό σας – Μολύνετε τον κόσμο (11:44)!

Όπως ήδη γνωρίζουμε, για έναν Ιουδαίο ήταν μεγάλο μίσμα ν' αγγίξει νεκρό. Θα ήταν τελετουργικά ακάθαρτος για 7 μέρες και δεν θα μπορούσε να μπει στον ναό ή στη συναγωγή. Οι τάφοι έπρεπε να ασπρίζονται συχνά. Αν οι επίτεδοι τάφοι (των φτωχών) παραμελούνταν, τα σημάδια έφευγαν και οι ανυποψίαστοι περαστικοί που πατούσαν επάνω τους, μολύνονταν. Οι Φαρισαίοι θεωρούσαν τους εαυτούς του δίκαιους και «ξεχωρισμένους» (*perushim*). Πίστευαν ότι συνέβαλλαν θετικά στην εθνική ζωή του Ιουδαϊκού Έθνους και τους οδηγούσαν στην Αγιότητα. Όποιοι, όμως, στηρίζονταν πάνω τους μολύνονταν, γιατί το εσωτερικό της καρδιάς τους ήταν μολυσμένο. Ο Ιησούς τους λέει ότι στην πραγματικότητα οδηγούσαν όλο και πιο μακριά από τον Θεό το έθνος. Τους κατηγορεί ότι χωρίς να το ξέρουν, μόλυναν τους ανθρώπους. Η ζωή τους καθώς επικέντρωνε στην εξωτερική τήρηση του νόμου, παρέσερνε τον απλό κόσμο και έκανε τη θέση τους όλο και χειρότερη ενώπιον του Θεού. Αυτό είναι ο σκανδαλισμός. Όταν είπε όλα αυτά για τους Φαρισαίους, αντέδρασε κι ένας νομοδιδάσκαλος. Μιλώντας ως φαίνεται εκ μέρους και των άλλων, διαμαρτυρήθηκε ότι ο Ιησούς πρόσβαλλε κι εκείνους. Νομοδιδάσκαλοι ή δάσκαλοι του νόμου ήταν οι Γραμματείς. Ήξεραν πολύ καλά το γράμμα του νόμου σε βαθμό που να συμβάλλουν στην απονομή δικαιοσύνης είτε από τα τοπικά δικαστήρια είτε από το Σανεντρίν. Είχαν εν προκειμένω το «δεσμείν και λύειν» (δηλ. να απαγορεύουν ή να επιτρέπουν αντίστοιχα κάτι), εξουσία που ο Ιησούς την έδωσε στους μαθητές του. (Ο Έσδρας ήταν ένας τέτοιος στην αιχμαλωσιακή περίοδο). Ερμήνευαν τον νόμο και υπαγόρευαν πώς αυτός έπρεπε να εφαρμόζεται στην καθημερινότητα των Ιουδαίων. Η λάθος διδασκαλία και συμπεριφορά των Φαρισαίων προερχόταν από τις λάθος ερμηνείες των νομοδιδασκάλων. Γι' αυτό ο Ιησούς στρέφεται και σ' αυτούς:

4. Αλίμονο και σ' εσάς – Φορτώνετε τον κόσμο (11:45-51)!

Για να καταλάβουμε ποια ήταν η αμαρτία των νομοδιδασκάλων, πρέπει να πάμε πίσω ιστορικά και να δούμε γιατί δόθηκε ο νόμος: Ο Ισραήλ είχε επιλεγεί από τον Θεό «κατά χάριν», και η αγάπη του Θεού ήταν που είχε δώσει τον νόμο στους Ισραηλίτες σαν ένα μπούσουλα, για να μπορούν να πλησιάσουν τον Θεό, ώσπου να έρθει ο Μεσσίας. Γι' αυτό ο Παύλος λέει ότι ο νόμος έγινε «παιδαγωγός ημών εις Χριστόν» (Γαλ 3:24). Μας οδήγησε στον Χριστό, καθώς μας έδειξε την ανικανότητά μας να σωθούμε με αυτόν. Οι νομοδιδάσκαλοι αντί να βοηθήσουν τον κόσμο να πλησιάσει τον Θεό, έκαναν με το Ταλμούδ ακόμη βαρύτερο τον νόμο, σε αντίθεση με το φορτίο του Χριστού που ήταν «ελαφρόν». Ο Χριστός ήρθε και ήταν ο μόνος που ως άνθρωπος εκπλήρωσε τον νόμο και μας ελευθέρωσε από την υποχρέωση να τον τηρούμε για να πλησιάσουμε τον Θεό. Αντί γι' αυτόν μας έδωσε το Άγιο Πνεύμα μέσα μας, που μας κατευθύνει διά της πίστεως και ζούμε εκπληρώνοντας τον νόμο του Χριστού, που είναι ο νόμος της αγάπης (Γαλ 6:2· Α' Κορ 9:21).

5-6. Αλίμονό σας – Εμποδίζετε τον κόσμο (11:52)!

Το πέμπτο και το έκτο «ουαί» απευθύνονται στους Φαρισαίους και στους γραμματείς, γιατί αγνοούσαν τους προφήτες και εστίαζαν στα επουσιώδη του νόμου. Αγνοούσαν εντελώς τους προφήτες που καλούσαν τον Ισραήλ να στραφεί στον Θεό με την καρδιά τους και τους προανάγγελλαν τον Ιησού που ερχόταν ως Μεσσίας. Αντίθετα, όπως και οι προπάτορές τους, σκότωναν τους προφήτες και επικεντρώνονταν σε δευτερεύουσες τελετουργικές λεπτομέρειες και μάλιστα πρόσθεταν φορτία σ' αυτές, και ο κόσμος αποθαρρυνόταν να πλησιάσει τον Θεό. Ο νόμος θα μπορούσε να συνοψιστεί στο «Αγαπήστε τον Θεό – αγαπήστε και τον πλησίον σας» αλλά αυτοί δεν τα δίδασκαν αυτά. Ο Ιησούς κατηγορήσε τους Γραμματείς και τους Φαρισαίους ότι εμποδίζαν τους ανθρώπους να γνωρίσουν και να ανταποκριθούν στην Αλήθεια. Ο Ματθαίος, σε άλλη συνάφεια, μας λέει ότι ο Ιησούς τους χαρακτήρισε «τυφλούς οδηγούς τυφλών» (15:14). Αντί να διδάξουν τον κόσμο πώς ν' ανανεώσουν τη σχέση τους με τον Θεό, τους έδιωχναν μακριά απ' αυτόν. Γι' αυτό είχε τόσο αγανακτήσει μ' αυτούς ο Χριστός. Κι αντί όλοι αυτοί οι υποκριτές να μετανοήσουν, πήραν απόφαση να τον απορρίψουν οριστικά και άρχισαν τις ραδιουργίες για να τον εξοντώσουν. Στο μεταξύ προσπαθούσαν να τον εξευτελίσουν στα μάτια του λαού με ερωτήσεις-παγίδες και διλήμματα. Ώσπου στο τέλος τον οδήγησαν στον σταυρό (εδ. 53-54).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Πού στοχεύουμε ως χριστιανοί; Στο εξωτερικό του ποτηρίου μόνο ή πρώτα στο εσωτερικό και ύστερα και στο εξωτερικό; Τι μας ενδιαφέρει περισσότερο: η εικόνα μας προς τους άλλους ή η θέση της καρδιάς μας απέναντι στον Κύριο και στους άλλους;

04. Γεύμα με τους Παρακατιανούς

Το μεγαλύτερο Δείπνο όλων των Εποχών

Ανάγνωσμα: Λουκάς 14:15-24

ΤΟ κείμενό μας είναι συνέχεια μιας συζήτησης για τις πρωτοκαθεδρίες σε ένα άλλο γεύμα με το οποίο ξεκινάει το 14^ο κεφάλαιο του Λουκά. Σ' εκείνο το δείπνο ο Κύριος κατακεραύνωσε τη μανία των Φαρισαίων για τις πρωτοκαθεδρίες και την προσήλωσή τους στην τυπική τήρηση του Σαββάτου. Κάποιος από τους συνδαιτημόνες εκείνου του δείπνου άκουσε αυτά που έλεγε ο Ιησούς για την ταπείνωση, και είπε ότι «μακάριος όποιος πάρει μέρος στο τραπέζι της βασιλείας του Θεού!» Και τότε ο Ιησούς άρπαξε την ευκαιρία και τους μίλησε για τη μελλοντική σωτηρία που θα είναι για όλους, ακόμα και για τους παρακατιανούς.

Στην παραβολή αυτή, ο άρχοντας είναι ο Θεός, που έκανε ένα μεγάλο δείπνο και κάλεσε τους πιο επιφανείς φίλους του. Εκείνοι, όμως άρχισαν με τη μια ή την άλλη δικαιολογία να παραιτούνται. Εδώ πρέπει να λάβουμε υπόψη μας τα έθιμα εκείνης της εποχής, για να καταλάβουμε την αντίδραση του άρχοντα, που αγανάκτησε γι' αυτούς που αρνήθηκαν την πρόσκλησή του, και να κατανοήσουμε καλύτερα το κείμενο: Η πρόσκληση ανθρώπων σε ένα συμπόσιο στις ημέρες του Ιησού περιλάμβανε δύο στάδια: Αρχικά, ένας υπηρέτης πήγαινε προσκλήσεις στα σπίτια για να μάθει πόσοι θα δεχτούν, ώστε ο οικοδεσπότης να ξέρει πόσο φαγητό να ετοιμάσει. Τη δεύτερη φορά ο υπηρέτης θα έβγαινε να πει στους καλεσμένους «ελάτε, όλα είναι έτοιμα» (εδ. 17). Το να αποδεχτεί κανείς την πρώτη πρόσκληση και να απορρίψει αργότερα την δεύτερη ειδοποίηση θεωρείτο «ασυνείδητη προσβολή», και «μεταξύ των αραβικών φυλών κήρυξη πολέμου» (πρβλ. Mt 22:7). Γι' αυτό στο παράλληλο του Ματθαίου ο άρχοντας έστειλε τον στρατό του και εξολόθρευσε αυτούς που αρνήθηκαν τη δεύτερη φορά την πρόσκληση.

Όταν, λοιπόν, οι πρώτοι καλεσμένοι αρνήθηκαν δείχνοντας έτσι την εχθρότητά τους, ο άρχοντας έστειλε τον δούλο του να καλέσει τους πάντες στο τραπέζι. Έχει ήδη διατυπωθεί η ερμηνεία ότι οι πρώτοι καλεσμένοι ήταν ο λαός Ισραήλ με όλες τις παραδόσεις και το επίπεδο ανάλογο του άρχοντα, αλλά αυτοί περιφρόνησαν με διάφορες δικαιολογίες (απόκτηση υλικών αγαθών - επαγγελματικές ασχολίες - οικογενειακές υποχρεώσεις). Οι δικαιολογίες ήταν όλες σαθρές, γιατί κανείς δεν αγοράζει ένα χωράφι χωρίς πρώτα να το έχει ελέγξει ή ζώα προτού δοκιμάσει τις ικανότητές τους. Ούτε κι ο γάμος, όμως ήταν δικαιολογία, γιατί παρ' όλο που ο νόμος επέτρεπε στον νιόπαντρο να μην πηγαίνει στον πόλεμο (Δτ 20:7), δεν του απαγόρευε να πάει σε ένα δείπνο. Η απαγόρευση αφορούσε τον κίνδυνο να σκοτωθεί και να μείνει αμανάτι η αρραβωνιαστικιά του. Αφού, λοιπόν, όλες οι δικαιολογίες είχαν καταπέσει και οι αρχικοί καλεσμένοι έδειξαν την εχθρότητά τους, ο άρχοντας άνοιξε τις πύλες του παλατιού να μπουν όλοι. Γι' αυτό είπαμε ότι αυτό ήταν το μεγαλύτερο δείπνο όλων των εποχών, επειδή ο αριθμός των καλεσμένων ήταν απεριόριστος και ελεύθερος. Είναι αυτό μια πολύ χαρακτηριστική εικόνα της Χάρης του Θεού. Κι έλεγε ένας μεγάλος ερμηνευτής (Johann Bengel, γερμανός θεολόγος του 17^{ου} αι.) ότι «η Φύση αλλά και η Χάρη απεχθάνονται το κενό».

Πέρα απ' όλο αυτό, όμως, είναι σκόπιμο εδώ να επικεντρώσουμε στην τελική εντολή που έλαβε ο δούλος: «Πήγαινε γρήγορα στις πλατείες και στους δρόμους της πόλης και φέρε μέσα τους φτωχούς, τους ανάπηρους, τους κουτσούς και τους τυφλούς» (εδ. 21). Και μετά τον ξανάστειλε με την εντολή: «Πήγαινε έξω από την πόλη στους δρόμους και στα μονοπάτια κι ανάγκασέ τους να έρθουν, για να γεμίσει το σπίτι μου» (εδ. 23).

Έχοντας όλα αυτά υπόψη, καλό είναι να δούμε τι λέει σ' εμάς σήμερα αυτή η εντολή, που είμαστε δούλοι του μεγάλου άρχοντα, του Θεού, ο οποίος μας στέλνει με την ίδια εντολή;

1. Η Εντολή του Άρχοντα.

α) *Πού να ψάξουμε;* Από την αρχή της παραβολής καταλαβαίνουμε ότι ο δούλος είχε ήδη ψάξει στις πλατείες και τους δρόμους της πόλης (*εις τὰς πλατείας καὶ ῥύμας* – εδ. 21). Μάζεψε όσους βρήκε και τους έστειλε στο αρχοντικό αλλά αφού υπήρχε ακόμα χώρος, ο άρχοντας διέταξε τον δούλο να πάει έξω από την πόλη, στους δρόμους και τα μονοπάτια (*εις τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς* – εδ. 23). Όλο αυτό δείχνει τη σταθερή απόφαση του Θεού να προσκαλέσει τους πάντες στη χάρη του. Η πρώτη «έξοδος του δούλου» πολλοί ερμηνεύουν ότι είναι στην Ιερουσαλήμ και τη Σαμάρεια. Η δεύτερη είναι στα έθνη. Η πόλη και οι δρόμοι της ήταν σίγουρα γνωστά στον δούλο, αφού είχε ξανακάνει τη διαδρομή. Συνήθως δεν μας πειράζει να κάνουμε ευαγγελισμό και να μιλήσουμε για τον Χριστό σε μέρη οικεία και προσφιλή μας, σε γνωστούς μας ανθρώπους ή στο γνωστό μας περιβάλλον. Δυσκολευόμαστε όμως στα άγνωστα μέρη! Και δοξάζουμε τον Θεό γιατί υπάρχουν άνθρωποι με οργανωμένη προσπάθεια που πηγαίνουν σε μέρη άγνωστα γι' αυτούς («Κέντρο Ελέους» – «Νέα Ζωή» και άλλα παρόμοια).

β) *Ποιους να ψάξουμε;* Ο κύριος του δούλου τού είπε (στο εδ. 23) να πάει και να φωνάξει ποιους; Δεν μας αναφέρεται. Δεν υπάρχει περιγραφή του αντικειμένου. Δεν υπάρχει περιγραφή ποιοι μπορούν να έρθουν, γιατί αλλιώς

θα αποκλείονταν κάποιοι άλλοι. Δεν υπάρχουν προδιαγραφές ή προσόντα. Οι Φαρισαίοι προσδιόριζαν εκείνους που θα τηρούσαν όλο τον νόμο, χωρίς να παραλείψουν τίποτε. Διαφορετικά ήταν σαν να αθετούσαν όλο τον νόμο (1ακ 2:10· Γαλ 5:3). Οι άνθρωποι που προσκλήθηκαν ήταν αποκρουστικοί κι ανεπιθύμητοι για τους Φαρισαίους, τους ακροατές του Ιησού. Μέσα σ' όλο αυτό το ανώνυμο πλήθος βρίσκονταν: **1. Οι απελπισμένοι.** Όπως τότε, έτσι και σήμερα ο κόσμος ζει στην απελπισία, χωρίς Θεό και χωρίς τον Σωτήρα Χριστό (Εφ 2:12). **2. Οι Παραβατικοί.** Στα μέρη εκείνα έξω από την πόλη σύχναζαν κλέφτες, ληστές και κάθε είδους κακοποιοί. Αυτοί που είναι οι «έξω» για τον Θεό περιγράφονται στην Αποκάλυψη (22:15). Όλοι αυτοί ακόμα και σήμερα απεχθάνονται ό,τι έχει σχέση με τον Θεό αλλά ο οικοδεσπότης προστάζει την επανάληψη της πρόσκλησης. Μπορεί αρχικά να αντιδρούν αλλά στη συνέχεια πείθονται. **3. Οι Δύσκολοι.** Τότε και σήμερα εδώ βρίσκουμε εκείνους που δεν είναι πρόθυμοι να δεχτούν την πρόσκληση του Χριστού, επειδή έχουν ερωτήματα, έχουν αντιρρήσεις κι επιφυλάξεις. Άλλοτε είναι αδιάφοροι, παρασυρμένοι από την κοσμική σαγήνη. Εδώ χρειάζεται υπομονή και διαρκής παρότρυνση για να πεισθούν για την αγάπη του Θεού. **4. Οι Διαφορετικοί.** Σίγουρα ο δούλος εκείνος συνάντησε έξω από την πόλη ανθρώπους διαφορετικούς από κείνους μέσα στην πόλη. Διαφορετικοί στην ένδυση, στις προτιμήσεις, στον τρόπο ζωής, (και σήμερα λέμε) και στη σεξουαλικότητα. Ήταν πολλοί αλλοεθνείς. Όλους, και τότε και σήμερα, τους καλεί ο Χριστός. Και σε όλους αυτούς απευθύνεται ο ευαγγελισμός.

2. Η Επιθυμία του Άρχοντα.

Καθώς διαβάζουμε και ξαναδιαβάζουμε την εντολή που έδωσε ο άρχοντας στον δούλο του, μπορούμε εύκολα να καταλάβουμε τι ακριβώς ήθελε –ποια ήταν τα αισθήματά του. Βλέπουμε:

α) *Το Πάθος του άρχοντα.* Δεν πρόκειται απλά για μια πίεση που ήθελε απλά να ασκήσει μέσω του δούλου του στους παρακατιανούς. Είχε πάθος γι' αυτούς, κι ο δούλος έπρεπε να μεταβιβάσει αυτό το πάθος στον κόσμο στον οποίο απευθυνόταν. Το κυρίαρχο στοιχείο της πρόσκλησης είναι η αναγκαιότητα. Ο δούλος έπρεπε να δείξει στους καλεσμένους –τους τόσο διαφορετικούς– την ανάγκη να δεχτούν την πρόσκληση για να βγουν από τη μιζέρια τους και ν' απολαύσουν τον πλούτο του άρχοντα, χωρίς να του προσφέρουν τίποτε. Πώς μιλάμε εμείς σήμερα στον κόσμο; Μεταδίδουμε την αγάπη του Θεού για τον αμαρτωλό; Τον βλέπουμε με τα μάτια του Θεού; τον αγαπάμε όπως ο Θεός; Ρωτήματα όλα αυτά που πρέπει να μας προβληματίσουν, καθώς ξεκινάμε να κάνουμε ευαγγελισμό.

β) *Ο Στόχος του άρχοντα.* Η αναζήτηση που διάταξε ο άρχοντας είχε έναν απώτερο σκοπό: να γεμίσει το αρχοντικό του με καλεσμένους. Είχε ετοιμάσει ένα πλουσιοπάροχο δείπνο και δεν ήθελε να πάει χαμένο. Όχι μόνο αυτό, αλλά ήθελε να επικοινωνήσει με ανθρώπους που δεν πρόβαλλαν καμιά δικαιολογία για να μη δεχτούν την αγάπη του. Το μόνο που απαιτεί ο άρχοντας είναι η πίστη. Οι Παρακατιανοί της παραβολής έπρεπε να πιστέψουν στην πρόσκληση του δούλου, ότι ολόκληρος άρχοντας καταδεχόταν να προσκαλέσει και αυτούς στο μεγάλο δείπνο που παρέθετε.

3. Οι Οδηγίες του Άρχοντα.

Ο άρχοντας δεν έστειλε τον δούλο του να κάνει ό,τι θέλει. Του χάραξε έναν δρόμο δράσης:

α) *Το επείγον της Πρόσκλησης.* Ο χαρακτήρας της εντολής είναι ότι ήταν επείγουσα. Μπορούμε να φανταστούμε τον άρχοντα να προστάζει τον δούλο και να τον αγχώνει για να εκτελέσει την εντολή. Ο άρχοντας ήθελε επειγόντως να γεμίσει το αρχοντικό του με καλεσμένους. Και δεν είχε χρόνο για χάσιμο. Ανάλογος πρέπει να είναι κι ευαγγελισμός μας σήμερα. Θέλεις να φέρεις κάποιον στην εκκλησία; μην αναβάλλεις. Θέλεις να μιλήσεις σε κάποιον για τον Χριστό; μην αναβάλλεις. Δεν ξέρεις αύριο αν εσύ ή εκείνος θα ζείτε. Όταν κάποτε στην Παλαιά Διαθήκη ο Δαβίδ έφευγε κυνηγημένος από τον Σαούλ, πήγε σε έναν απομακρυσμένο ναό στη Νωβ στον ιερέα Αχιμέλεχ και του ζήτησε προμήθειες για τους άντρες του και ένα όπλο, δήθεν ότι πήγαινε για μια υπόθεση του βασιλιά και του τόνισε ότι «η υπόθεσις του βασιλέως ήτο κατεπείγουσα» (Α΄ Σαμ 21:1-8). Η υπόθεση του βασιλιά Θεού είναι κατεπείγουσα, καθώς μας στέλνει να φέρουμε την πρόσκληση της σωτηρίας στον κόσμο. Ακόμα σήμερα η χρονική προθεσμία παρατείνεται αλλά κανένας δεν ξέρει για πόσο ακόμα.

β) *Η Δράση του δούλου.* Η βασική λέξη της εντολής ήταν «πήγαινε» (κείμ.: *έξελθε*). Βγες έξω στον κόσμο – βγες από το καβούκι σου. Έργο του δούλου ήταν να πείσει όλο εκείνο το πολυποίκιλο κοινό να ανταποκριθούν θετικά στην πρόσκληση του άρχοντα. Δεν ήταν αρκετό να ξέρει ο δούλος πού να πάει να ψάξει –και σίγουρα ήξερε– αλλά έπρεπε να βγει και να πάει επειγόντως.

Από τότε που η Εκκλησία για αιώνες έχει αντιστρέψει τα πράγματα και περιορίζεται μόνο στο «ανοίξαμε και σας περιμένουμε», έχει διαστρεβλώσει την εντολή του άρχοντα. Ο Θεός σήμερα με την οικονομική κρίση και τις άλλες πληγές στον κόσμο, έχει φέρει ψυχές από χώρες μακρινές στα πόδια μας. Κι ευχαριστούμε τον Θεό γιατί έχει βάλει στις εκκλησίες μας αυτή τη διάθεση για δράση προς τα έξω. Ευχαριστούμε τον Θεό για τις ιεραποστολές και τις διάφορες οργανώσεις που κάνουν αυτό το έργο. Πρέπει όμως κι εμείς σαν άτομα να συνειδητοποιήσουμε την ανάγκη «να βγούμε». Και αν δεν μπορούμε να το κάνουμε, ας προσευχηθούμε κι ας ενισχύσουμε το έργο αυτό ακόμη κι από το υστέρημά μας για να δοθούν σε άλλους τα μέσα γι' αυτό τον σκοπό.

05. Γεύμα για Δύο

Συνάντηση Αναζωπύρωσης

Ανάγνωσμα: Αποκάλυψις 3:14-20

Το πέμπτο γεύμα που εξετάζουμε παρακάτω, είναι ένα λιτό δείπνο για δύο άτομα, σε μια απλή κάμαρα με έναν απώτερο στόχο: τη συμφιλίωση μεταξύ δύο συνδαιτημόνων, και την αναζωπύρωση της μεταξύ τους σχέσης. Στην περικοπή μας παρατηρούμε:

1. Ποιος είναι ο Αποστολέας (εδ. 14);

Η περικοπή μας έχει τον χαρακτήρα επιστολής. Ο Κύριος Ιησούς Χριστός απευθύνεται στην Εκκλησία της Λαοδικείας. Κι όπως συνηθίζει ο Ιωάννης, που γράφει εκ μέρους του Ιησού εξόριστος στο νησί της Πάτμου, πρώτα απ' όλα περιγράφει τον αποστολέα Ιησού. Τα χαρακτηριστικά του αποστολέα Χριστού είναι: (1) Η *Συνέπεια*. Το «όνομα» *Αμήν* (=Αληθώς) αυτό σημαίνει σαν προσδιορισμός. Δεν σημαίνει «τέλος» όταν τελειώνουμε την προσευχή μας. Σημαίνει πως πιστεύεις ότι αυτό που προσευχήθηκες είναι αληθινό και συμφωνεί με το θέλημα του Θεού. Όταν λέμε «Αμήν» στο τέλος ενός ύμνου ή ενός κηρύγματος, λέμε ότι αυτός ο ύμνος ή το κήρυγμα είναι γνήσιο και αξιόπιστο. Στην Αποκάλυψη, εν προκειμένω, ο Ιησούς δεν λέει «Αμήν», είναι «ο Αμήν», η προσωποποίηση του αληθινού Θεού. Ο Θεός δεν είναι μια ιδέα που τη φαντάστηκαν κάποιοι αναγκασμένοι θνητοί για αποκούμπι. Είναι μια πραγματικότητα, και ο Ιησούς είναι η ορατή εκπροσώπηση αυτής της πραγματικότητας –του Θεού. Το όνομα «αμήν» υπογραμμίζει τη συνέπεια του Ιησού. Κι έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την έλλειψη αυτής της συνέπειας από την πλευρά της παραλήπτριας εκκλησίας. Ενώ, δηλαδή, ο Ιησούς είναι ο ίδιος χτες, σήμερα και στους αιώνες (Εβρ 13:8), δηλ. συνεπής διαχρονικά στη συμπεριφορά του, η εκκλησία δεν ήταν 100% αφοσιωμένη σ' αυτόν. Δεν τα «έδινε όλα» για Κείνον. (2) Η *Αξιοπιστία*. Ο Ιησούς είναι «ο αξιόπιστος κι αληθινός μάρτυρας». Τα λόγια του είναι αληθινά και αξιόπιστα. Η αξιοπιστία είναι το ζητούμενο σήμερα στα Μέσα. Δεν ξέρουμε αν αυτό που μας λένε π.χ. οι Ειδήσεις είναι 100% αλήθεια. Όταν ο Ιησούς μάς υπόσχεται την αιώνια ζωή, ξέρουμε ότι αυτή η υπόσχεσή του, όπως και όλες άλλωστε είναι υποσχέσεις αξιόπιστες, και θα πραγματοποιηθούν. (3) Η *Εξουσία* του. Ο Ιησούς είναι «η αιτία όλων των δημιουργημάτων του Θεού». Όλη η Δημιουργία έγινε εξαιτίας του και για χάρη του. Παρόμοιες εκφράσεις έχουμε στα: Ιω 1:3 (Τα πάντα δι' αυτού δημιουργήθηκαν κι απ' όσα έγιναν τίποτα χωρίς αυτόν δεν έγινε)- Κολ 1:15-16 (είναι πριν από κάθε πλάσμα γεννημένος. Τα πάντα δι' αυτού ήρθαν στην ύπαρξη [...] Ό,τι υπάρχει είναι πλάσμενο δι' αυτού κι αυτόν έχει σκοπό του)- Απ 1:8 («Εγώ είμαι το Άλφα και το Ωμέγα»...)- 21:6 (Ο Ιησούς λέει: «Εκπληρώθηκαν όλα· εγώ είμαι το Άλφα και το Ωμέγα, η αρχή και το τέλος...»). Αυτός είναι ο Κύριός μας, ο Θεός και ο Βασιλιάς μας. Ο Λούθηρος έλεγε: «Η συνειδήσή μου είναι αιχμάλωτη του Λόγου του Θεού». Όταν δηλ. πιστεύω κάτι και η Βίβλος λέει κάτι διαφορετικό, τότε η Βίβλος είναι αληθινή κι εγώ είμαι λάθος. Ο χλιαρός χριστιανός απορρίπτει την εξουσία του Ιησού, κι αμφισβητεί τη Βίβλο. Η απαίτηση του Ιησού από τον πιστό είναι μεγαλύτερη από κάθε δεσπότη που έζησε ποτέ στη γη. Δεν έχουμε κανένα δικαίωμα ενώπιόν του. Ανήκουμε σ' αυτόν. Απαιτεί την πίστη μας πάνω από τους γονείς, τα παιδιά και τον/τη σύζυγό μας. Και την αξίζει αυτή την πίστη ο Χριστός. Δεν έχουμε δικαίωμα να βάλουμε κάτι άλλο πάνω από τον Χριστό. Είναι ο αγγειοπλάστης. Εμείς είμαστε ο πηλός. Ο πηλός δεν έχει δικαίωμα να πει στον αγγειοπλάστη τι να κάνει...

2. Ποιο είναι το Παράπονο του Αποστολέα (εδ.15-16);

Το μεγάλο παράπονο του Κυρίου από την εκκλησία του είναι η χλιαρότητα (εδ. 15-16). Η Λαοδικεία δεν είχε καλή πηγή νερού για την πόλη. Στα βόρεια ήταν η Ιεράπολη. Φημιζόταν για τις ιαματικές πηγές της. Οι άνθρωποι έκαναν μπάνιο στις θερμές πηγές για την υγεία τους. Στα νότια ήταν οι Κολοσσές. Η πόλη ήταν γνωστή για τα κρύο, τα δροσερά νερά της, που κατέβαιναν από τα βουνά. Η Λαοδικεία έπρεπε να παίρνει από αλλού το νερό της, και μέχρι να φτάσει στην πόλη, αυτό γινόταν ζεστό και βρώμικο. Από δω παίρνει την εικόνα ο Κύριος. Χλιαρότητα σημαίνει τον περισπασμό σε άλλα πρόσωπα ή πράγματα πέραν από τον Χριστό. Ο χλιαρός χριστιανός είναι αυτός που η καρδιά του στρέφεται προς διαφορετικές κατευθύνσεις –περισπάται. Ο

Χριστός καλεί την εκκλησία του και τον κάθε πιστό να μαζέψει τα μυαλά του και να προσηλωθεί σε έναν Θεό και έναν Κύριο στη ζωή του. Δεν υπάρχει πιο αηδιαστικό πράγμα από τον χλιαρό χριστιανό. Του αρέσει να απολαμβάνει τη διδαχή του Χριστού αλλά όχι να τη βάζει νόμο στη ζωή του. Έχει και άλλες σταθερές στη ζωή του. Αλλά η διδασκαλία του Χριστού έχει αποτέλεσμα μόνον όταν μας κάνει ν' αηδιάζουμε την αμαρτία, κι όχι όταν αρκούμαστε να την απολαμβάνουμε.

3. Πού οφείλεται η Χλιαρότητα (εδ. 17-18);

Από το συγκεκριμένο κείμενο φαίνεται η αιτία της χλιαρότητας –γιατί δεν αφοσιώνονταν στον Χριστό: πίστευαν ότι ήταν αυτάρκεις. Σαν πόλη αυτό συνέβαινε στην πραγματικότητα. Η Λαοδίκεια ήταν γνωστή για τον τραπεζικό κλάδο της. Οι τράπεζες ήταν γεμάτες, γιατί είχε μια πολύ προσοδοφόρα βιομηχανία ενδυμάτων βασισμένη στο περίφημο μαύρο μαλλί της. Υπήρχαν δύο ιατρικά κέντρα. Το ένα ήταν γνωστό για το κολλύριο που θεράπευε μια σειρά παθήσεων του ματιού, και το άλλο για μια αλοιφή για τ' αυτιά, κι έκανε εξαγωγή τα δύο αυτά φάρμακα. Η Λαοδίκεια ήταν τόσο πλούσια, που οι κάτοικοί της αρνήθηκαν τα χρήματα που τους πρόσφερε η Ρώμη (ΔΝΤ;) για να ξαναχτίσουν την πόλη τους, μετά τον σεισμό το 60 μ.Χ. Η εκκλησία ήταν μέρος αυτού του μεγάλου πλούτου. Παρ' όλα αυτά η εκκλησία βρισκόταν σε άθλια πνευματική κατάσταση: ήταν πνευματικά φτωχή, τυφλή και γυμνή. Οι πιστοί εκεί ήταν **φτωχοί** γιατί ξοδεύονταν σε λάθος πράγματα. Η ζωή τους έδειχνε πως ήταν **τυφλοί** πνευματικά, γιατί δεν διέκριναν τη σωστή κλίμακα των αξιών. Για τη **γυμνότητα** που μιλάει ο Κύριος, εκείνη την εποχή, πέρα από φτώχεια έδειχνε και ενοχή, ντροπή, καταδίκη. Οι σταυρωμένοι σταυρώνονταν γυμνοί. Για τους Εβραίους γινόταν μια εξαίρεση να φορούν ένα λεπτό περιτύλιγμα γύρω από τη μέση. Μόνο το Άγιο Πνεύμα του Θεού μπορούσε να χρίσει τα μάτια τους και να δουν τη θλιβερή κατάστασή τους και να ζητήσουν καινούργια ρούχα, λευκά, για να καλύψουν τη γυμνότητά τους. Ο Κύριος Ιησούς είναι έτοιμος να αναζωπυρώσει την τοπική εκείνη εκκλησία του επεμβαίνοντας στη ζωή της, αρκεί ν' αναγνωρίσει τη κατάσταση της.

4. Πώς θεραπεύεται η Χλιαρότητα (εδ. 19-20);

Ο ίδιος ο Κύριος δίνει τη λύση στα συγκεκριμένα εδάφια, λύση που αφορά τον κάθε πιστό ατομικά, πέρα από το σύνολο της εκκλησίας. Λίγο πιο πάνω (18) είδαμε ότι μόνο στον Χριστό οι άνθρωποι αυτοί θα έβρισκαν την πλήρη θεραπεία τους. Ο Κύριος τους λέει «έλα ν' αγοράσεις από μένα». Μόνον ο Χριστός μπορεί να καλύψει τη γυμνότητα της ενοχής μας με τη λευκή στολή της δικαιοσύνης του. Μόνον ο Χριστός μπορεί ν' ανοίξει τα μάτια μας. Μόνον ο Χριστός μπορεί να πλουτίσει τη ζωή μας. Και γι' αυτή την πνευματική αναζωπύρωση απαιτούνται 2 βήματα: (1) Η *Μετάνοια*. Οι χρόνοι των ρημάτων (στο πρωτότυπο) έχουν κάτι να μας πουν: Διαβάζουμε: *ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον*. Το ρ. *ζήλευε*, δηλ. να δείχνεις ζήλο, είναι στον ενεστώτα. Μας λέει ότι πρέπει συνεχώς να υποδαυλίζουμε και να τροφοδοτούμε τη φωτιά τη χριστιανικής ζωής, αν θέλουμε να ζούμε εν Χριστώ κάθε μέρα. Το ρ. *μετανόησον* είναι στον αόριστο, που μας λέει ότι την απόφαση της αναζωπύρωσής μας την παίρνουμε μία φορά και για πάντα. Μία φορά αποφασίζουμε να αποστραφούμε οτιδήποτε εναντιώνεται στο θέλημα του Θεού. «Δεν μπορούμε να αγαπήσουμε τον Χριστό, αν δεν μισήσουμε την αμαρτία που μας εμποδίζει να αναπυχθούμε στη χριστιανική ζωή». Η πραγματική μετάνοια είναι που οδηγεί στην αναζωπύρωση. (2) Η *Πίστη*. Ο Χριστός χτυπάει εξακολουθητικά την πόρτα μας για να μας κρατάει ξάγρυπνους και να μας οδηγεί στην αγιότητα. Ανοίγουμε την πόρτα εκ νέου και παραδινόμαστε με πίστη σ' αυτόν. Εκείνος δειπνεί μαζί μας κι εμείς τρώμε μαζί του. Εικόνα που σημαίνει ότι πρώτα εκείνος δειπνεί μαζί μας. Δηλ. Παίρνει την αδυναμία και τη χλιαρότητά μας και μετά, αφού μπει στο σπίτι μας, κυριαρχεί σ' αυτό, μπαίνει στην κουζίνα μας και μας μαγειρεύει και μας καλεί να φάμε μαζί του από κείνα που εκείνος μας ετοιμάζει. [Μια άλλη ερμηνεία λέει ότι η φρ. «θα δειπνήσω μαζί του» αφορά την επίγεια σχέση του πιστού με τον Χριστό, και η φρ. «κι αυτός μαζί μου» αφορά την κοινωνία του πιστού με τον Χριστό στον ουρανό].

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Πολλά έχουν λεχθεί για την αναζωπύρωση του πιστού ή της εκκλησίας. Το σημερινό «Δείπνο για Δύο», που αφορά την κοινωνία του Χριστού με μια χλιαρή εκκλησία, είναι μια εικόνα της σημερινής εκκοσμικευμένης εκκλησίας που έχει κλείσει έξω από την πόρτα της τον Χριστό. Ας εξετάσουμε τον εαυτό μας και ας δούμε σε ποιο βαθμό η κοινωνία μας με τον Χριστό είναι απόλυτη 100% ή κατά ένα ποσοστό μόνο, κάτι που προκαλεί και τη χλιαρότητά μας, οπότε όλοι χρειαζόμαστε μια εκ νέου συνάντηση αναζωπύρωσης με τον Χριστό.

06. Γεύμα με τους Μαθητές

Τα Μυστικά του Μυστικού Δείπνου

Ανάγνωσμα: Ματθαίος 26:26-30

Το τελευταίο αυτό δείπνο του Ιησού με τους μαθητές του πριν τον σταυρό, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σαν μία από τις λακωνικότερες αφηγήσεις των Συνοπτικών, από την αφηγηματική του άποψη, αλλά με τις περισσότερες κρυμμένες αλήθειες για την εκκλησία του Χριστού και τον κάθε πιστό ξεχωριστά. Εξού και ο τίτλος μας. Επίσης, θα μπορούσαμε να πούμε ότι σαν πνευματική τελετή δημιούργησε στη χριστιανική εκκλησία τις περισσότερες συζητήσεις, αμφισβητήσεις και παρεξηγήσεις, από οποιαδήποτε άλλη στη Βίβλο (π.χ. βάπτισμα, γάμος κλπ.) Ερμηνευτικά, μπορούμε επίσης να πούμε πως ο Ιησούς στο Ανώγειο με τους μαθητές του μετέτρεψε το Πάσχα της ΠΔ σε Δείπνο Ευχαριστίας της ΚΔ. Το Πάσχα ήταν η παλαιότερη από τις ιουδαϊκές γιορτές, παλαιότερη κι από τη Νομοδοσία στο όρος Σινά –πριν από την καθιέρωση της ιεροσύνης, το στήσιμο της Σκηνής του Μαρτυρίου ή τον Δεκάλογο. Το Πάσχα θεσπίστηκε από τον ίδιο τον Θεό όταν ο Ισραήλ ήταν ακόμα σκλάβος στην Αίγυπτο, και μετέπειτα γιορταζόταν για πάνω από 1.500 χρόνια. Το Πάσχα που γιόρταζε τώρα ο Ιησούς με τους μαθητές του ήταν το πραγματικό, που εκπλήρωνε τους προφητικούς συμβολισμούς. Όλοι οι γιορτασμοί του Πάσχα, μετά από εκείνη τη νύχτα στο Ανώγειο, δεν ήταν παρά μια όμορφη στιγμή ανάμνησης. Θυμόμαστε μέχρι σήμερα τη σωτηρία του Θεού. Στο Ανώγειο η γιορτή του Πάσχα από γιορτή Απελευθέρωσης μετατρέπεται σε γιορτή Σχέσης, καθώς θυμόμαστε ότι απελευθερωθήκαμε από τη σκλαβιά της αμαρτίας για να λατρεύουμε τον ζώντα και αληθινό Θεό (Α΄ Θεσ 1:9).

Τρία βασικά σημεία παρατηρούμε σ' αυτό καθ' εαυτό το Δείπνο που ονομάστηκε «Μυστικό», παρ' όλο που δεν είναι βιβλικός όρος. Ονομάστηκε έτσι από τις μυστικές προφυλάξεις που λάμβαναν εκείνη την περίοδο ο Ιησούς και οι μαθητές του, και ο μυστικός τρόπος με τον οποίο προετοιμάστηκε από τους μαθητές το γεύμα στο Ανώγειο:

1. Ο Εορτασμός

α) *Πρώτα απ' όλα, το γεύμα αποτελείτο από ψωμί.* Τα βιβλία λένε ότι την εποχή του Χριστού, η γιορτή των Αζύμων τελείωνε το βράδυ πριν την έναρξη του ιουδαϊκού Πάσχα (ενώ στην ΠΔ γιορταζόταν μετά το Πάσχα). Γι' αυτό και στο Μυστικό Δείπνο, το βράδυ της Μ. Πέμπτης χρησιμοποιήθηκε από τον Ιησού και τους μαθητές ένζυμος άρτος. Δεν έφαγαν αρνί αλλά ζυμό, όπου βουτούσαν τον άρτο (το άζυμο δεν μουσκεύεται). Ο Ιησούς έκανε πασχαλινό δείπνο (Μτ 26:17) την Πέμπτη, πριν τη γιορτή του Πάσχα των Ιουδαίων, γιατί την άλλη μέρα το βράδυ δεν θα μπορούσε, αφού θα είχε σταυρωθεί. Χαρακτηριστικά ο Ιωάννης γράφει: «*Πρὸ δὲ τῆς ἐορτῆς τοῦ πάσχα [...] καὶ δείπνου γινομένου...*» (Ιω 13:1-2). Το ότι οι μαθητές νόμισαν ότι έδωσε εντολή στον Ιούδα να αγοράσει τρόφιμα, δείχνει ότι επιτρέπονταν ακόμα την ώρα εκείνη οι αγορές. Δεν είχε αρχίσει η εορτή. Ο Λουκάς λέει ότι: «*Ἐφθασε ἡ γιορτὴ τῶν Ἀζύμων, κατὰ τὴν ὁποία ἔπρεπε νὰ θυσιάσῃ ὁ ἀμνὸς τοῦ Πάσχα*» (22:7). Ανήμερα το Πάσχα δεν επιτρεπόταν η σφαγή. Μόνο την προηγούμενη. Έτσι, ο Κύριος τέλεσε το Πάσχα της Καινῆς Διαθήκης **πριν** το Πάσχα των Εβραίων. Αντί για αρνί, θυσιάστηκε ο ίδιος για τις αμαρτίες όλων. Ο άρτος δείχνει όπως ξέρουμε το σώμα του. Ο Κύριος προσκάλεσε όλους να συμμετάσχουν στο δείπνο του –στο δικό του Πάσχα! Πῆρε τον άρτο και τον ευλόγησε, κάτι που έκανε πάντοτε προτού λάβει φαγητό (Μτ 14:19- 15:36).

β) *Στη συνέχεια ακολούθησε το Ποτήρι.* Ο Κύριος ύψωσε το ποτήρι και είπε: «*Πιείτε απ' αυτό όλοι*». Πρώτα όμως έκανε πάλι ευχαριστήρια προσευχή, κι εδώ οφείλει το όνομά της η τελετή του Δείπνου του Κυρίου: «*Θεία Ευχαριστία*» Και ήπιαν απ' αυτό ΟΛΟΙ (ακόμη κι ο προδότης Ιούδας, κι ο αρνητής Πέτρος, κι ο δύσπιστος Θωμάς και όλοι οι υπόλοιποι που αναρωπιούνταν λίγο πιο πριν, μπροστά στον Ιησού, «*ποιος άραγε να είναι ο μεγαλύτερος;*»). Επομένως δεν είναι δικαίωμα της εκκλησίας να επιλέγει σε ποιους δίνει τα στοιχεία και σε ποιους όχι. Καθένας λαμβάνει μέρος στο δείπνο του Κυρίου με δική του ευθύνη, δεδομένου ότι το Δείπνο είναι «*του Κυρίου*» και όχι της εκκλησίας. Παραδοσιακά, οι δύο αυτές πράξεις της διανομής του άρτου και του οίνου ήταν μέσα στο πλαίσιο μιας ευρύτερης εβραϊκής γιορτής. Όλη η οικογένεια συγκεντρωνόταν γύρω από το πασχαλινό τραπέζι και:

(1) Ο οικοδεσπότης ύψωνε τον άρτο και ευχαριστούσε τον Θεό, και οι παριστάμενοι απαντούσαν: «*Αμήν*». Μετά, το τεμάχιζε και το μοίραζε. (2) Στη συνέχεια, έπαιρνε το α΄ Ποτήρι το κρασί, το ύψωνε με το δεξί του χέρι, το ευλογούσε ευχαριστώντας τον Θεό και το περνούσε από όλους για να πιουν απ' αυτό. [Μοίραζαν το κρέας και τα πικρά χόρτα, χωρίς να σπάσουν κανένα κόκαλο...] (3) Αφού έτρωγαν το κρέας και τα χόρτα, γινόταν η ευλογία του β΄ Ποτηρίου του οίνου. [Ακολουθούσε η αφήγηση των γεγονότων τού Έξοδος 12 από τον αρχηγό της οικογένειας. Σε μεταγενέστερες εποχές διάβαζαν απλώς το κείμενο της Τορά. Ακολουθούσαν χαρούμενοι ύμνοι και ευχαριστίες προς τον Θεό (Ψαλμοί 114^{ος} και 114^{ος}) κι μετά προσευχές που ζητούσαν την προστασία του Θεού]. (4) Ακολουθούσε η ευλογία του γ΄ Ποτηρίου «*της ευλογίας*». Είναι αυτό που έλαβε ο Ιησούς στις διηγήσεις των Ευαγγελίων, το ύψωσε και το

ευλόγησε. [Μετά πάλι διαβάζονταν οι Ψαλμοί 115-117 και ψάλλονταν ύμνοι. Ο οικοδεσπότης διάβαζε το Ψαλμό 118 μέχρι το εδ. 26 και αντιφωνούσαν οι παρευρισκόμενοι «ότι εις τον αιώνα το έλεος αυτού»]. (5) Τέλος, γίνονταν η ευλογία του 4ου Ποτηρίου και η αντιφωνική ψαλμώδηση του Ψαλμού 135 (είναι αυτό που έψαλαν όταν τελείωσαν πριν βγουν για το όρος των Ελαιών - Μτ 26:30).

γ) *Η παρεκτροπή* (Α΄ Κορ 11:27-29). Είναι κρίμα, γιατί πολύ νωρίς, 20 μόλις χρόνια περίπου μετά τη θυσία του Χριστού, παρατηρήθηκαν έκτροπα στην τέλεση του Δείπνου του Κυρίου στην εκκλησία της Κορίνθου. Εκεί τελούσαν το Δείπνο σαν να ήταν ένα συνηθισμένο πάρτι για να φάνε και να πιουν. Στη διάρκεια των γευμάτων αγάπης, που διοργάνωναν, τελούσαν και το δείπνο του Κυρίου, καθώς θυμούνταν τον ιδρυτή της εκκλησίας με τον άρτο και τον οίνο. Σ' εκείνα τα γεύματα σύντομα παρουσιάστηκαν παρεκτροπές, γιατί οι πλουσιότεροι βιάζονταν να φάνε τα πολύ καλύτερα εδέσματα που είχαν φέρει, χωρίς να τα μοιράζονται με τους φτωχότερους αδελφούς. Έτσι, «άλλος μεθούσε κι άλλος πεινούσε» (εδ. 21). Αυτό κάθε άλλο παρά «τραπέζι αγάπης» ήταν. Επιπλέον «δεν διέκριναν» το σώμα του Κυρίου (άρτος+οίνος) από τα υπόλοιπα φαγητά. Τέλος, ο Παύλος τονίζει πως όλη αυτή η συμπεριφορά έδειχνε πως οι άνθρωποι αυτοί δεν έπαιρναν σοβαρά το ζήτημα της αμαρτίας στη ζωή τους. Κι όταν λαμβάνεις μέρος στο Δείπνο του Κυρίου και παράλληλα φιλοξενείς αμαρτίες στη ζωή σου, τότε δεν εκτιμάς το έργο της θυσίας του σταυρού για την εξιλέωση της αμαρτίας. Και φυσικά δεν ευχαριστείς τον Χριστό για το έργο του μέσα σου! Έτσι, παίρνεις «καταδίκη». Δεν ευλογείσαι στη ζωή σου. Γι' αυτό, ο Παύλος τονίζει ότι όποιος παίρνει μέρος στο Δείπνο πρέπει να πιστεύει ότι ο Ιησούς υπήρξε σωματικά, ενάντια στις αιρέσεις που κυκλοφορούσαν, κι ότι τα στοιχεία του άρτου και του οίνου εκπροσωπούν και συμβολίζουν το έργο του στον σταυρό. Ο πιστός, με αυτή την έννοια, πιστεύει ότι ο Ιησούς ήταν αυτό που διακήρυττε ότι ήταν. Κάθε άλλη άποψη περί του Ιησού ήταν κατάκριση και καταδίκη (εδ. 29). Σήμερα, είναι αδύνατο πρακτικά να κάνουμε την ίδια αμαρτία με τους Κορίνθιους που δεν είχαν πολυκαταλάβει τι σημαίνει αγιασμός και καθαρότητα στη ζωή τους. Σήμερα, ωστόσο, το Δείπνο είναι ευκαιρία να κάνουμε αυτοεξέταση κατά πόσο εκτιμάμε τη θυσία του Χριστού, και με αυτό το πνεύμα να μετέχουμε –όχι να απέχουμε! Να ζητήσουμε το Πνεύμα του Θεού να μας προετοιμάσει για να συμμετάσχουμε σ' αυτή τη μεγάλη στιγμή, και να γίνει η συμμετοχή μας ευλογία για τη ζωή μας.

2. Ο Συμβολισμός

α) Ο *άρτος* συμβολίζει, όπως ξέρουμε, το σώμα του Κυρίου μας που «κόπηκε» για μας. Το ψωμί που έκοψε ο Ιησούς στο ανώγειο είπε ότι συμβολίζει το σώμα του. Τα άζυμα των Εβραίων συμβόλιζαν τον διαχωρισμό από την Αίγυπτο με τη σκλαβιά της και τον παγανισμό της. Ο άρτος του Δείπνου σήμερα συμβολίζει τον αποχωρισμό από την κοσμικότητα και την αμαρτία και το ξεκίνημα μιας νέας ζωής.

β) Ο *οίνος* συμβολίζει το αίμα που χύθηκε για μας. Και είναι το αίμα της «νέας διαθήκης». Όλες οι διαθήκες σφραγίζονταν με αίμα ζώου. (Ο Νώε, θυσίασε όταν βγήκε από την Κιβωτό, και ο Θεός έκανε διαθήκη μαζί του (Γεν 8:20–9:17). Το ίδιο συνέβη και με τον Αβραάμ (Γεν 15:2-17) όταν ο Θεός έκανε διαθήκη μαζί του. Το ίδιο συνέβη και με τον Μωυσή, όταν έκανε διαθήκη με τον λαό Ισραήλ (Εξ 24:8). Πάντα όταν ο Θεός συμφιλιώνει κάποιον με τον εαυτό του, το τίμημα ήταν αίμα –χωρίς αίμα δεν γίνεται άφεση (Εβρ 9:22· Α΄ Πε 1:2). Ο Χριστός δεν έπρεπε απλά να πεθάνει, αλλά να χύσει το αίμα του, αν και κυριολεκτικά πρόκειται για το αίμα από το ακάνθινο στεφάνι και την πλευρά του. Πέθανε από ανακοπή (Α΄ Πε 1:19). Το αίμα αυτό χύθηκε «για χάρη όλων». Το κείμενο έχει «*τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν*». Η μετάφραση λέει «για χάρη όλων». Δεν είναι λάθος αλλά εβραϊσμός που σημαίνει ακριβώς «για όλους». Ένα τελευταίο σημαντικό στο Δείπνο του Κυρίου είναι η διακήρυξη των πιστών ότι είναι ένα εν Χριστώ και μεταξύ τους. Το ζήτησε ο Κύριος από τους μαθητές του στο Ανώγειο (Ιω 17:21), το εξηγεί και ο Παύλος όταν λέει ότι επειδή όλοι μετέχουμε από τον ένα άρτο και το ένα Ποτήριο είμαστε ένα σώμα μεταξύ μας (Α΄ Κορ 10:16-17).

3. Ο Προσδιορισμός

Εννοείται ο χρονικός προσδιορισμός, και πρόκειται για το βάθος χρόνου που ο Ιησούς όρισε πως θα ισχύει αυτή η τελετή. Είναι γνωστό σ' εμάς ότι το Δείπνο του Κυρίου είναι αναμνηστικό γεύμα της λύτρωσής μας, όπως ήταν για τους Εβραίους αναμνηστικό της απελευθέρωσής τους από την Αίγυπτο. Ο Ιησούς μας το σύστησε σαν μια τελετή που μας βοηθάει να θυμόμαστε. Είναι μια παντοτινή ανάμνηση λύτρωσης, που ο Κύριος θα είναι παρών και θα τιμάνει για πάντα. Ο ίδιος όρισε όταν τρώμε τον άρτο και πίνουμε το Ποτήριο, να θυμόμαστε τον ίδιο. Η αναμνηστική αυτή διαδικασία θα συνεχίζεται *ἄχρις οὗ ἔλθῃ* (Α΄ Κορ 11:25-26). Παράλληλα, οι πιστοί εξαγγέλλουν τον θάνατό του και την ενότητά τους μαζί του και μεταξύ τους. Τέλος, η δέσμευση του Ιησού ότι το Ποτήριο αυτό θα το πει μαζί με τους μαθητές του στη βασιλεία του, αποτελεί και υπόσχεση για τη μελλοντική Δεύτερη Έλευσή του (Μτ 26:29).

Ποια είναι επομένως τα μυστικά του Μυστικού Δείπνου; Το Δείπνο του Κυρίου είναι ανάμνηση των Παθημάτων του, είναι εξαγγελία του θανάτου του, είναι διαβεβαίωση της ενότητάς μας μαζί του και μεταξύ μας, και τέλος είναι και ανάμνηση της υπόσχεσής του ότι μια μέρα θα ξανάρθει και θα γιορτάσει μαζί μας με τον νέο οίνο της χαράς των λυτρωμένων.
